

ANKARA SANAYİ ODASI

RUANDA ÜLKE NOTU

Araştırma ve Yönlendirme Müdürlüğü

4 Nisan 2021

İÇİNDEKİLER

1-Ülke Künyesi

2- Ruanda'nın Dış Ticareti

Tablo 1- Ruanda'nın Dış Ticareti

Tablo 2- Ruanda'nın İhracatında Başlıca Ürünler

Tablo 3- Ruanda'nın İthalatında Başlıca Ürünler

Tablo 4- Ruanda'nın İhracatında Başlıca Ülkeler

Tablo 5- Ruanda'nın İthalatında Başlıca Ülkeler

3-Türkiye ile Ruanda Arasındaki Ticari İlişkiler

Tablo 1 - Türkiye'nin Ruanda'ya İhracatında Başlıca Ürünler

Tablo 2 - Türkiye'nin Ruanda'ya İthalatında Başlıca Ürünler

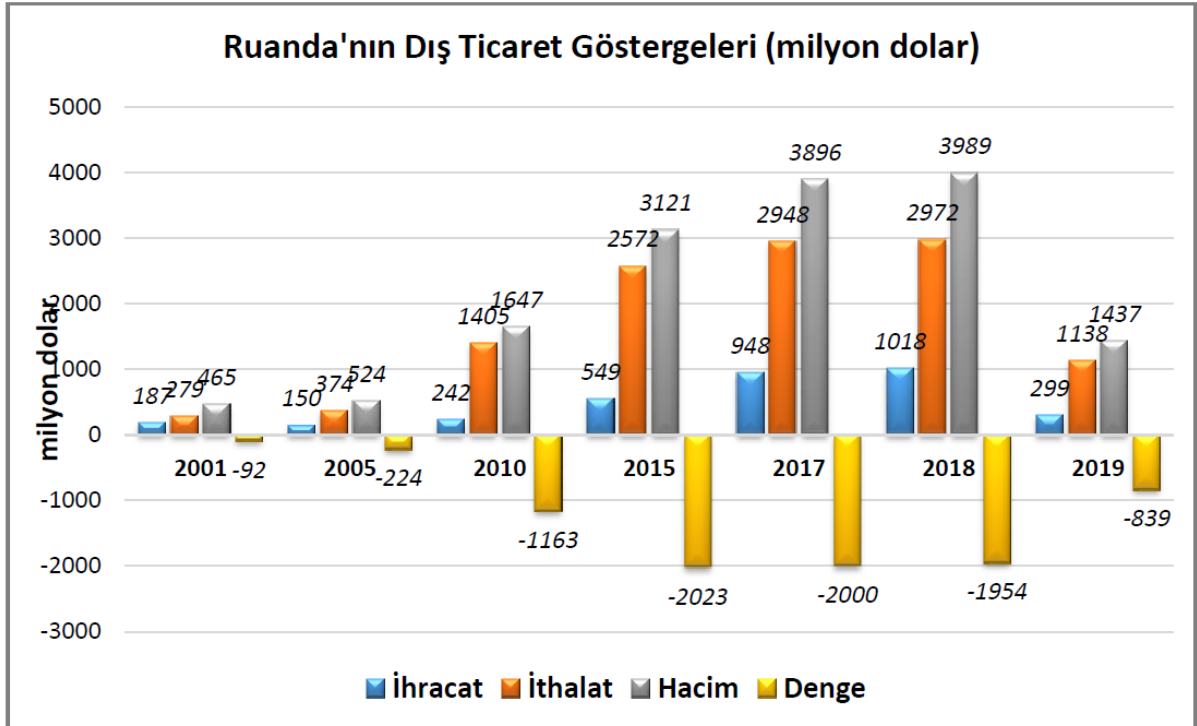
4-Doğrudan Yabancı Yatırımlar

1- Ülke Künyesi

Resmi Adı	Ruanda Cumhuriyeti
Devlet Başkanı	Paul Kagame
Başkent	Kigali
Konuşulan Diller	İngilizce, Fransızca ve Kinyarwanda
Yönetim biçimi	Cumhuriyet
Dini	Katolik (%56,5), Protestan (%26), Adventist (%11,1), Müslüman (%4,6), Diğer (%1,8)
Yüzölçümü	26.338 km ²
Nüfus	13 milyon (2020)
Para birimi	Rwanda Frankı (Rwfr)
Zaman dilimi	(GMT+2)
GSYİH (Cari Fiyatlar -SAGP- milyar \$) GSYİH (milyar ABD\$)	35,07 (2021)
B GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar - %) üyüme(%)	6,65 (2021)
Kişi Başına Düşen GSYİH'daki Değişim Oranı (Cari Fiyatlar-SAGP- %)	4,24 (2021)
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	5,4 (2021)
Devletin Genel Net Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	-4,63 (2021)
Cari Ödemeler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-10,2 (2021)

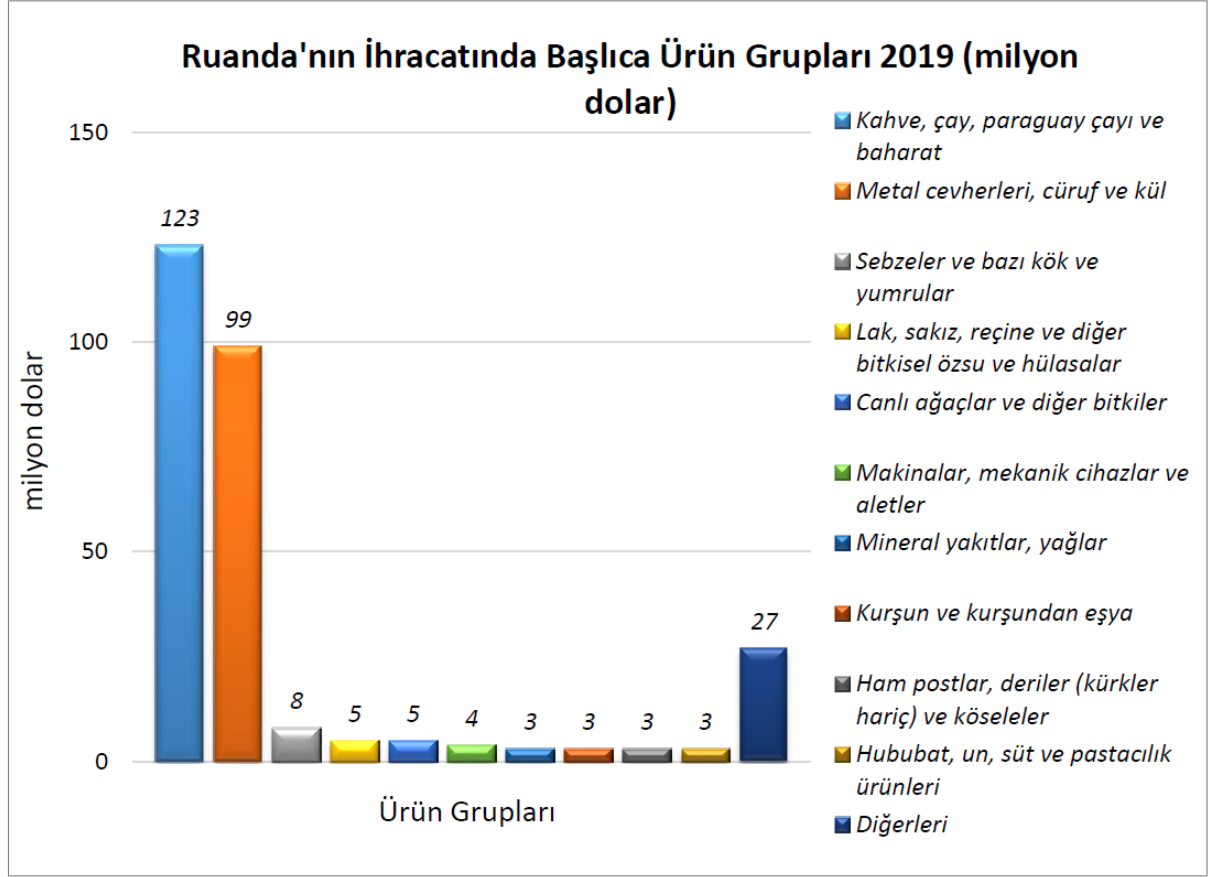
2- Ruanda'nın Dış Ticareti

Tablo 1- Ruanda'nın Dış Ticareti (Milyon Dolar)

Kaynak: ITC Trademap (www.trademap.org)

Tablo 2 - Ruanda'nın İhracatında Başlıca Ürünler (Milyon Dolar)

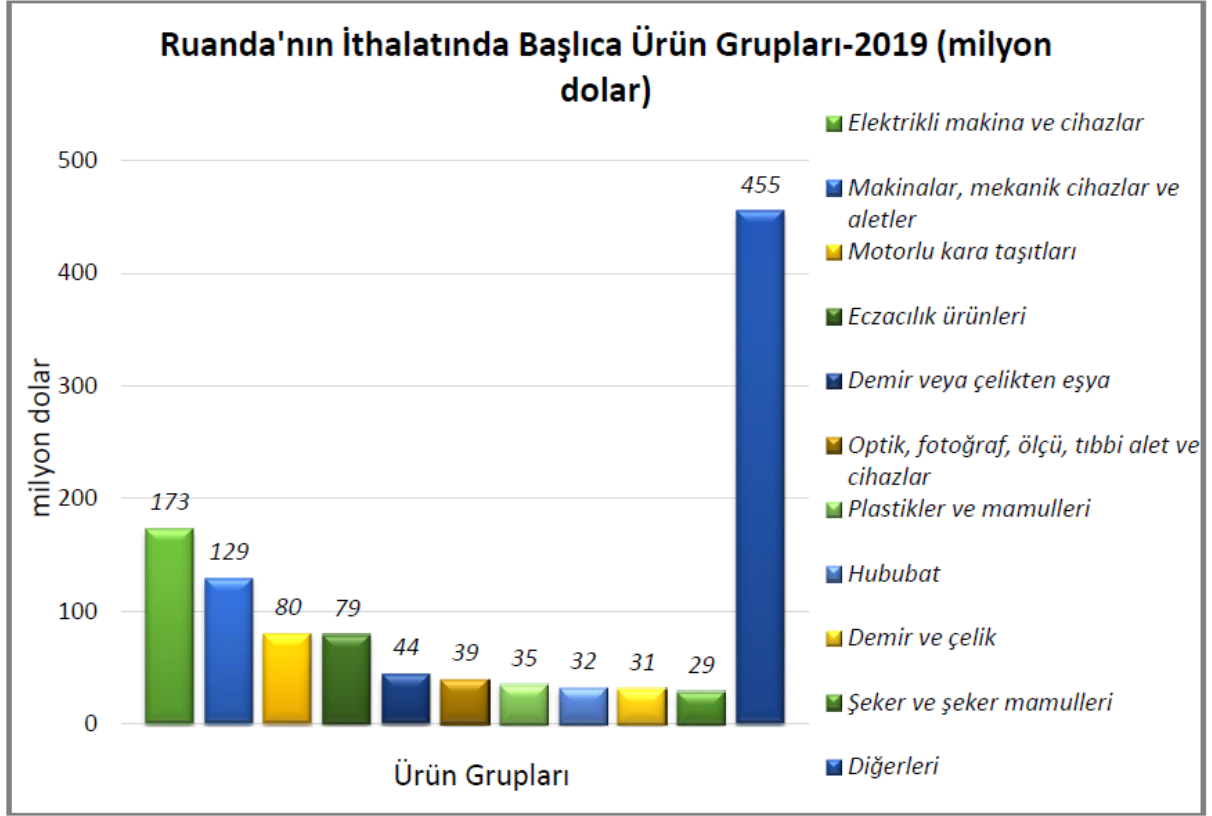
Kaynak: ITC Trademap (www.trademap.org)

Ruanda'nın İhracatında Başlıca Ürünler (Bin Dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2017	2018	2019	Pay (% 2019)	Değişim (% 2018-2019)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		948 319	1 017 862	299 071	100	-70,6
901	Kahve, kahve kabuk ve kapçıkları, içinde herhangi bir oranda kahve bulunup kahve yerine kullanılan ürünler	67 504	81 846	70 239	23,5	-14,2
2615	Niyobyum, tantalum, vanadyum, zirkonyum cevherleri vb. konsantreleri	60 921	71 618	54 537	18,2	-23,9
902	Çay	84 268	92 555	52 982	17,7	-42,8
2609	Kalay cevherleri ve konsantreleri	50 154	49 882	42 088	14,1	-15,6
1302	Bitkisel özsu ve hülasalar, pektik maddeler, pektinatlar, pektatlar, agar-agar, bitkilerden yapışkan sıvı vb.	0	2 236	5 167	1,7	131,1
708	Baklagiller (taze/soğutulmuş)	2 398	3 400	4 958	1,7	45,8
603	Buket yapmaya elverişli veya süs amacına uygun kesme çiçek ve çiçek tomurcukları	2 469	3 764	4 577	1,5	21,6
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	136 693	145 166	3 245	1,1	-97,8
8473	84.69 ila 84.72 pozisyonlarındaki makina ve cihazlarda kullanılmaya elverişli aksam-parça-aksesuarlar (kutu, kılıf vb)	65	232	3 175	1,1	1268,5
7801	İşlenmemiş kurşun	4 361	4 983	3 083	1	-38,1
1901	Malt hülçasası; un, nişasta ve malt esaslı müstahzarlar	1 772	1 552	2 861	1	84,3
2302	Hububat ve baklagillerin kepek, kavuz ve diğer kalıntıları	21 860	17 977	2 735	0,9	-84,8
709	Diğer sebzeler (taze/soğutulmuş)	151	5 239	2 627	0,9	-49,9
4202	Deri ve köseleden sandık, bavul, valiz, evrak çantası, seyahat eşyası, kılıf vb.	1 446	1 936	2 118	0,7	9,4
3301	Uçucu yağlar, rezinoitler, ekstraksiyonla elde edilen yağ reçineleri ve terpenli yan ürünler, çözeltiler	0	32	2 091	0,7	6434,4

Kaynak: ITC Trademap (www.trademap.org)

Tablo 3 - Ruanda'nın İthalatında Başlıca Ürünler (Milyon Dolar)

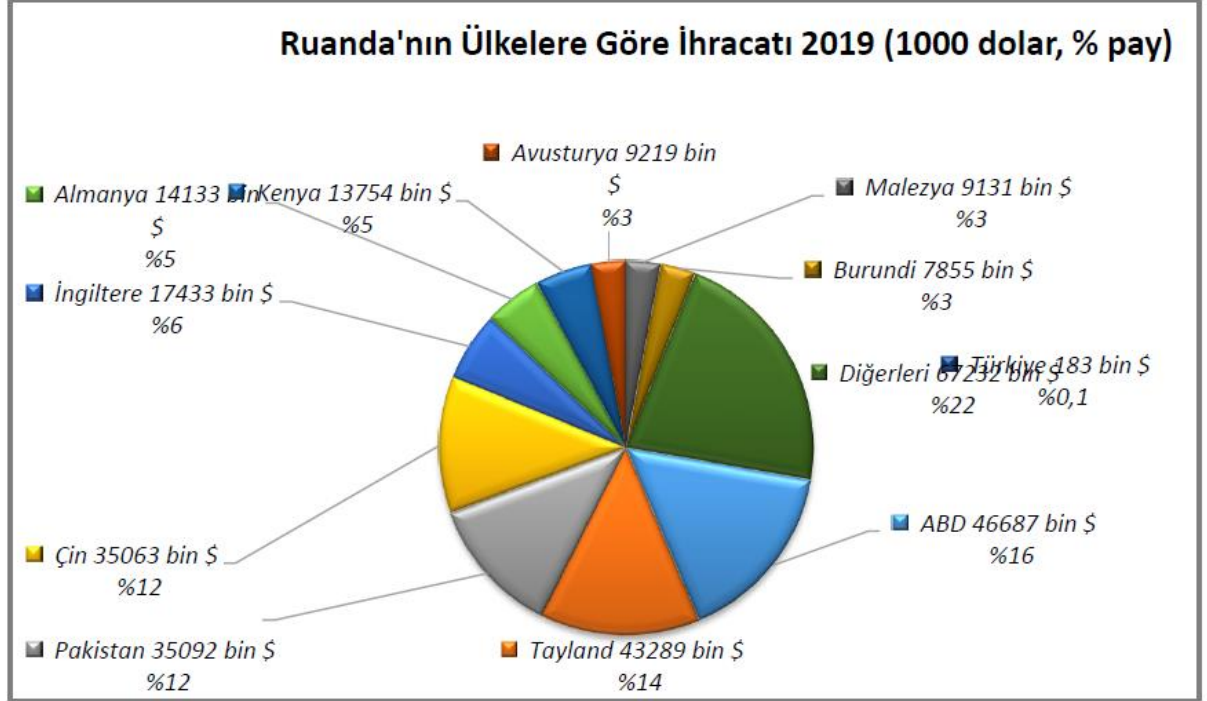
Kaynak: ITC Trademap (www.trademap.org)

Ruanda'nın İthalatında Başlıca Ürünler (Bin Dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2017	2018	2019	Pay (% 2019)	Değişim (%, 2018- 2019)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		2 947 849	2 971 519	1 137 604	100	-61,7
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	98 294	131 894	82 508	7,3	-37,4
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	90 544	66 441	52 379	4,6	-21,2
1001	Buğday ve mahlut	58 630	62 212	25 891	2,3	-58,4
303	Balıklar (dondurulmuş)	7 579	10 872	22 078	1,9	103,1
8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	22 167	21 437	21 327	1,9	-0,5
1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	104 588	61 565	20 384	1,8	-66,9
3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	11 172	12 686	19 292	1,7	52,1
6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	1 262	1 705	18 344	1,6	975,9
8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	63 825	36 662	18 058	1,6	-50,7
7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişlik ≥600 mm (kaplanmış)	39 501	46 803	16 110	1,4	-65,6
7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatla kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	28 950	26 837	15 371	1,4	-42,7
8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	39 558	30 668	15 362	1,4	-49,9
8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar, kabinler, diğer mesnetler ve sayısal kontrol cihazları	14 480	13 026	15 088	1,3	15,8
3808	Haşarat öldürücü, dezenfekte edici, zararlıları yok edici,sürgünleri önleyici, bitkilerin büyümesini düzenleyici ürünler	19 895	29 491	14 701	1,3	-50,2
3401	Sabunlar, yüzey aktif organik ürünler ve müstahzarlar	22 543	22 152	13 753	1,2	-37,9

Kaynak: İTC Trademap (www.trademap.org)

Tablo 4- Ruanda'nın İhracatında Başlıca Ülkeler (Bin Dolar,%Pay)

Kaynak: ITC Trademap (www.trademap.org)

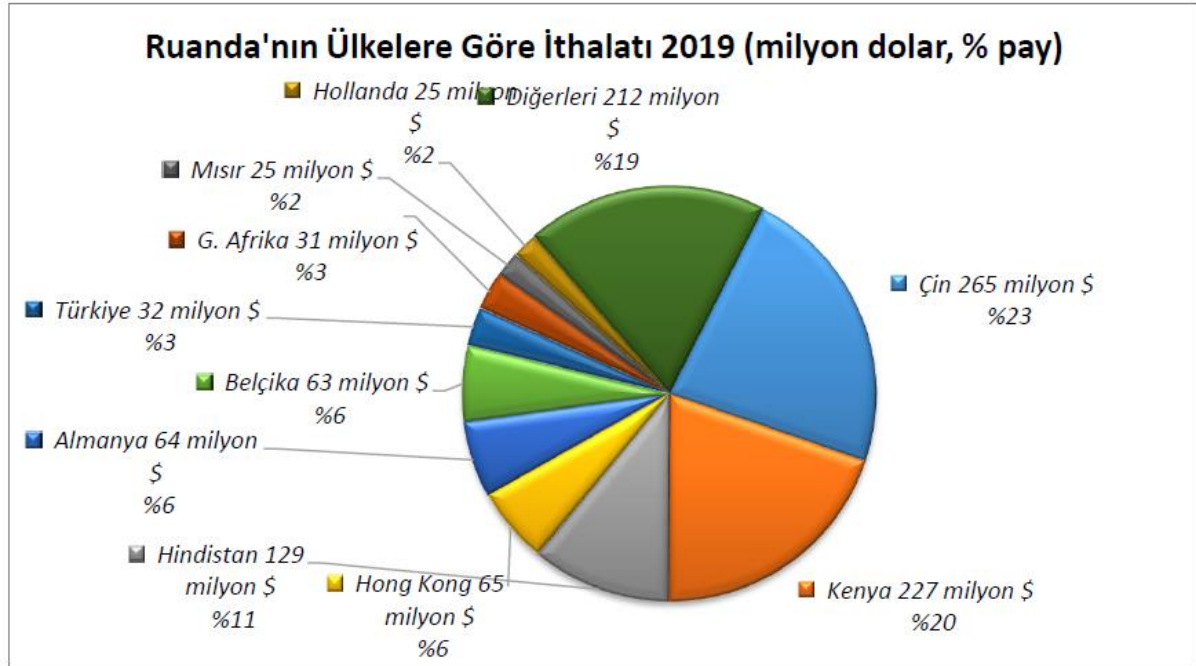
Ruanda'ın Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

		2017	2018	2019	Pay (% 2019)	Değişim (% 2018-2019)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		948 319	1 017 862	299 071	100	-70,4
1.	ABD	44 415	68 455	46 687	15,6	-31,8
2.	Tayland	47 336	43 179	43 289	14,5	0,3
3.	Pakistan	34 531	42 811	35 092	11,7	- 18
4.	Çin	28 850	39 959	35 063	11,7	-12,3
5.	İngiltere	13 277	12 128	17 433	5,8	43,7
6.	Almanya	16 314	27 336	14 133	4,7	-48,3
7.	Kenya	16 285	11 709	13 754	4,6	17,5
8.	Avusturya	8 030	11 675	9 219	3,1	- 21
9.	Malezya	14 535	22 183	9 131	3,1	-58,8
10.	Burundi	7 468	4 548	7 855	2,6	72,7
11.	İtalya	2 878	6 416	7 063	2,4	10,1
12.	Hollanda	4 384	4 734	6 133	2,1	29,6
13.	Belçika	7 029	4 549	5 393	1,8	18,6
14.	Fransa	3 514	4 837	4 911	1,6	1,5
15.	İsveç	6 565	4 396	4 733	1,6	7,7
...	...	...	...	...	...	...
43.	Türkiye	123	131	183	0,1	39,7

Kaynak: ITC Trademap (www.trademap.org)

Tablo 5- Ruanda'nın İthalatında Başlıca Ülkeler (Milyon Dolar,%Pay)

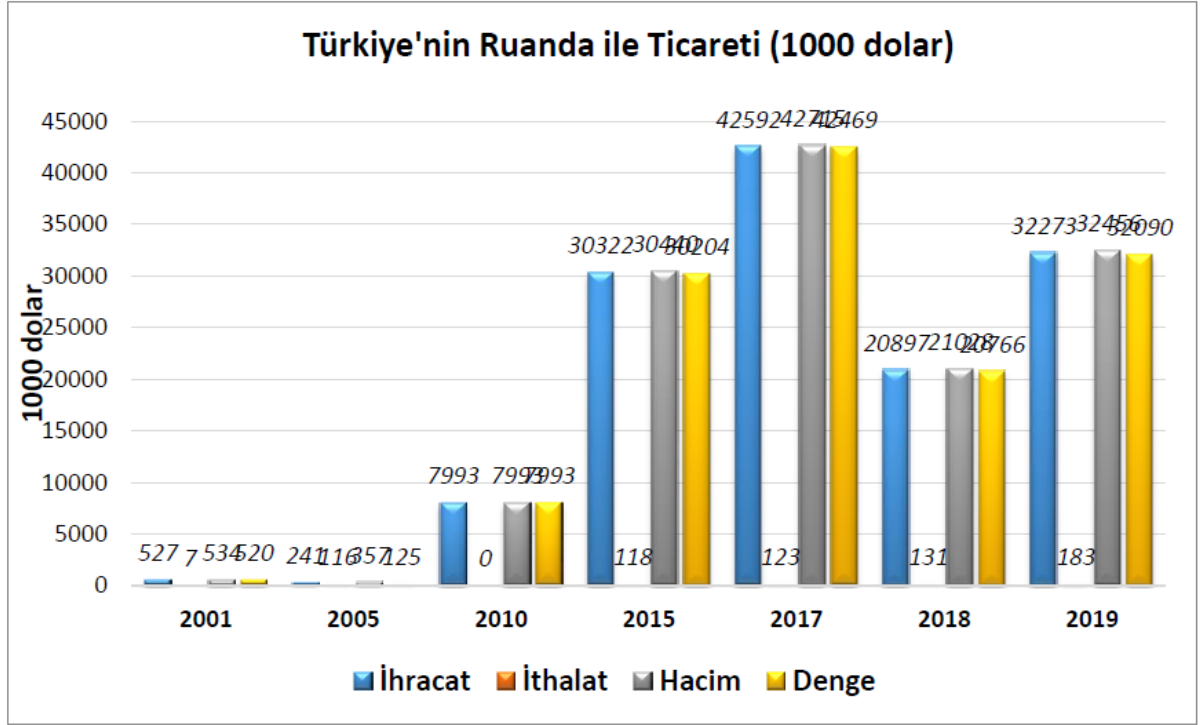
Kaynak: ITC Trademap (www.trademap.org)

Ruanda'nın Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

		2017	2018	2019	Pay (% 2019)	Değişim (% 2018-2019)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		2 947 849	2 971 519	1 137 604	100	-22,5
1.	Çin	128 602	165 170	264 786	23,3	60,3
2.	Kenya	165 634	176 016	227 251	20	29,1
3.	Hindistan	91 382	132 628	128 587	11,3	- 3
4.	Hong Kong	41 063	48 723	65 053	5,7	33,5
5.	Almanya	45 063	51 968	63 561	5,6	22,3
6.	Belçika	59 479	60 052	62 601	5,5	4,2
7.	Türkiye	42 592	20 897	32 273	2,8	54,4
8.	G. Afrika	28 019	55 959	31 280	2,7	-44,1
9.	Mısır	18 637	23 057	25 366	2,2	10
10.	Hollanda	25 340	40 713	24 641	2,2	-39,5
11.	Fransa	21 874	19 845	23 405	2,1	17,9
12.	ABD	66 149	25 241	18 863	1,7	-25,3
13.	İngiltere	11 788	17 530	17 592	1,5	0,4
14.	Rusya	20 442	30 632	13 802	1,2	-54,9
15.	Zambiya	33 637	19 825	13 237	1,2	-33,2

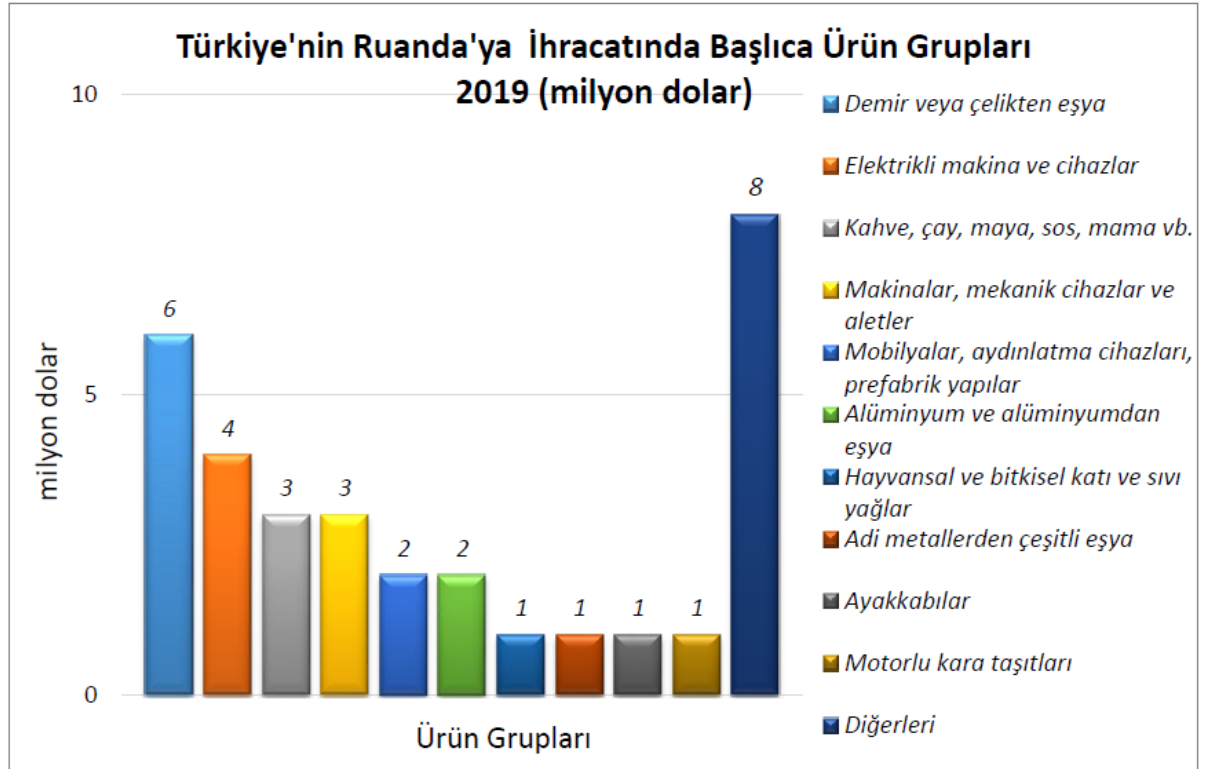
Kaynak: ITC Trademap (www.trademap.org)

3-Türkiye ile Ruanda Arasındaki Ticari İlişkiler

Kaynak: ITC Trademap (www.trademap.org)

Tablo 1 - Türkiye'nin Ruanda'ya İhracatında Başlıca Ürünler (Milyon Dolar)

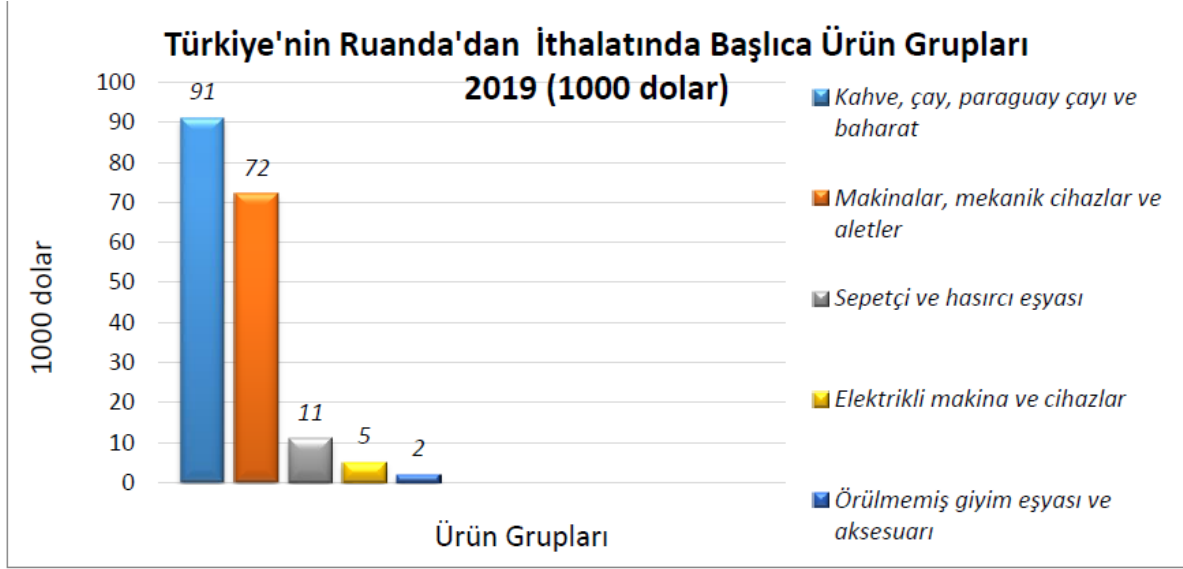
Kaynak: ITC Trademap (www.trademap.org)

Türkiye'nin Ruanda'a İhracatında Başlıca Ürünler (Bin Dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2017	2018	2019	Pay (% 2019)	Değişim (% 2018-2019)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		42 592	20 897	32 273	100	54,4
7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	543	148	3 635	11,3	2356,1
2102	Maya	3 795	4 302	3 285	10,2	-23,6
1512	Ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları ve bunların fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	1 012	614	1 426	4,4	132,2
7610	Aluminyumdan inşaat ve inşaat aksamı (köprüler, köprü aksamı, kuleler, pylonlar, ayaklar, sütunlar, kapı, pencere vb)	50	205	1 321	4,1	544,4
8301	Adi metallerden kilit, sürgü ve asma kilit (anahtarlı, şifreli veya elektrikli) ve bunların adi metallerden anahtarları	428	1 023	1 202	3,7	17,5
6403	Dış tabanlı kauçuktan, plastik maddeden, tabii veya terkip yoluyla elde edilen köseleden ve yüzü deriden olan ayakkabılar	838	949	1 119	3,5	17,9
7311	Demir veya çelikten sıkıştırılmış veya sıvı hale getirilmiş gazlar için kaplar	28	4	1 088	3,4	27100
8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	557	235	811	2,5	245,1
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	23	10	795	2,5	7850
9619	Hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya	814	799	774	2,4	-3,1
8716	Römorklar ve yarı römorklar; hareket ettirici tertibatı bulunmayan diğer taşıtlar; bunların aksam ve parçaları	413	392	734	2,3	87,2
8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar, kabinler, diğer mesnetler ve sayısal kontrol cihazları	728	388	624	1,9	60,8
6806	Cüruf yünü, kaya yünü vb mineral yünler; genişletilmiş vermikulit, genişletilmiş kil, ısı,ses tecrit ediciler	0	0	548	1,7	0
8421	Santrifüjler; sıvıların veya gazların filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus makina ve cihazlar	271	38	508	1,6	1236,8
9405	Diğer aydınlatma cihazları, ışıklı panolar, ışıklı tabelaları ve benzer eşya ve bu eşyanın aksam ve parçaları	312	142	501	1,6	252,8

Kaynak: ITC Trademap (www.trademap.org)

Tablo 2 - Türkiye'nin Ruanda'ya İthalatında Başlıca Ürünler (Bin Dolar)

Türkiye'nin Ruanda'ya İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2017	2018	2019	Pay (% 2019)	Değişim (% 2018-2019)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		123	131	183	100	39,7
901	Kahve, kahve kabuk ve kapçıkları, içinde herhangi bir oranda kahve bulunup kahve yerine kullanılan ürünler	65	75	91	49,7	21,3
8473	84.69 ila 84.72 pozisyonlarındaki makina ve cihazlarda kullanılmaya elverişli aksam-parça-aksesuarlar (kutu, kılıf vb)	50	0	72	39,3	0
4602	Sepetçi ve hasırcı eşyası, luffadan yapılmış eşya	0	0	11	6	0
8541	Diyodlar, transistörler vb yarı iletken tertibat; ışık yayan diyodlar; monte edilmiş piezo elektrik kristaller	0	0	4	2,2	0
6203	Erkekler ve erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (yüzme kıyafeti hariç)	0	0	1	0,5	0
6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	0	0	1	0,5	0
8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	0	0		0,5	0

Kaynak: ITC Trademap (www.trademap.org)

